

SZENESI LAP

Előfizetési árak:

Helyben: egészévre 1 k. félévre 2 k. negyedévre 1 k.
Vidéken: egészévre 6 k. félévre 3 k. negyedévre 1 50

Egyes szám ára 4 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

A szerkesztésért felelős:

Simáné Dónáth Eszter.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda Bálint Utoda könyvnyomdája Kossuth-
tér 4 szám (ref. bérház) ide intézendők a lapot
érdeklő mindenféle küldemények hirdetési és
előfizetési díjak.

Bankótermés.

A tüneményes, hosszú ősz napjai kezdenek rövidülni, a termő anyaföld lassanként pihenőre tér, miután dusan megadta az új kenyér magvát és az újbor gerezdjét mindazoknak, akik a rónák barázdáin és a hegyek lankásain verejtékes munkával foglalatoskodnak. Hivatalos, szárazszavakkal ugy szokták meghatározni a televény, becsületes jó magyar föld egy évi hűségese szolgálatának beszámolóját, hogy: jó, közepes termést adott melyhez most a háborus esztendőök alatt ez a toladék fűződik a hadsereg és a fogvasztó lakosság ellátása, okos beosztással az újabb termésig biztosítva van.

Hála a magyarok Istenének, valóban nincs másképp. A magyar Kánaán hősiessen kivette részét a háboruból és sok dicső csatát nyert azzal, hogy eltartotta az egész hadsereget s kenyeret juttatott — ha olykor szűkösen is — az itthonmaradtak millióinak, de ezen felül készpénzre váltva, szinte szédületes milliók összegét mindazoknak akik tulajdonosai, vagy bérlői a földnek s a terméseknek akár betakarói, akár értékesítő. A föld valószínűleg bankót termelt, olyan halmazban, aminőről azelőtt fogalmunk se volt. Ha egyben-egyben szűkmarkuan adta az áldást, kipótolta másban. Az idén például sanyaru a burgonyatermés, ám annál gazdagabb a bortermés. De mind a kettőnek szokatlan nagy az ára. Ömlik a bankó, amit — a föld termelt.

A bőseges bankótermésből természetesen sok kiadásuk van a kisgazdáknak, nagygazdáknak egyaránt, ámde mégis jelentékeny összeg marad feleslegül, amit félre kell tenni. És ez is a háborus idők különlegességéhez tartozik, hogy sokan szinte török a fejüket: mibe fektessék megtakarított tőkéiket Takarékpénztárba helyezni, alig jó

vedelmez valamint. Földet vásárolni, míg az új birtok [politika tervei valósággá nem válnak, szinte lehetetlen. Legjobb, leggyümölcsözőbb befektetés tehát a hadikölcsön, melynek dusan jövedelmező voltáról ma már gyakorlatban, saját tapasztalatából mindenki meggyőződött.

Igen is a hadikölcsön, amelyet most hirdet az állam hetedszer. Babonás emberek szerencsés számnak tartják a hetest. Vannak, akik épen magyar szerencseszámnak mondják. Hétféjű sárkányról, a hetedik nagy szerencséről szól a magyar népmese. De minden babonánál többet mond a józan számítás, midőn a hetedik magyar hadikölcsön sikerében bízunk. Nem maradhat nálunk hatás nélkül a fegyelmezeit németek fényes példája akik hetedik alkalommal tizenkét-ezer milliónyi hadikölcsönt jegyeztek. Nem maradhatunk el hetedszer saját korábbi hadikölcsönünk nagyserű eredményei mögött. Sohasem volt nálunk nagyobb a pénz-bőség, soha buzdulóbb a nemes és tőkebefektetésre való alkalom. Egész társadalmi osztályok jutottak a háboru alatt vagyonhoz és a legszelesebb rétegekben is népszerűvé vált az állami járadékkötvények vásárlása. Mindenki tudja, hogy kötelessége nem másokhoz mérten, hanem csupán saját anyagi helyzetéhez képest minden erejével támogatni a hadikölcsön sorsdöntő ügyét és abban is bizonyos minden ember, hogy majd rájár a rud azokra, akik a háboru folytán rájuk özönölt szertelen nyereségből nem méltó módon, vagy éppen nem adóztak a nemzeti célnak. Még többről van szó.

Békét óhajtunk és remélünk de a ránk erőszakolt háborut oly dicső küzdelem és oly sok véres áldozat után lehetetlen befejeznünk lealázó békével. Csak tisztességes békével elégedhetünk meg mi. Ehhez pedig kitartás kell s a kitartáshoz az új hadikölcsön sikere.

Együtt a hét hadikölcsön jobban ijeszti meg a vesztünkre törő ellenséget, mint a mesék hétféjű sárkányát. Legyen ez a hadikölcsön az a szerencsés hetedik gyermek aki megtalálja és elhozza nekünk a legnagyobb kincset: a megérdemelt nekünk való békét. Járuljatok tehát bankó terméstelekkel a haza szent oltárához!

Lenin.

Az Aftenposten című svéd újságból veszük át az érdekes és most annyira aktuális maximalista vezér, Lenin alábbi karakterképét és rövid ismertetését a maximalizmusnak (oroszul bolsevizmus) amelyet azért neveznek így, mert a maximumát követeli minden szocialista teóriának és utópiának.

Lenin, tulajdonképpen álnév, egyike annak a négy vagy öt írónak, amelyek mögé a sokáig üldözött forradalmár rejtőzött. Valódi neve Uljanov. Miként az orosz forradalom vezetője, ő is a diákvilágból került elő. Ügyvédjelölt. Szibériai száműzetésből sikerült külföldre menekülnie, ahol ő is tagja lett azoknak a nagyszámú titkos társulatoknak, amelyek Oroszország földalatti kohójában a tüzet táplálta. Amióta Lenin márciusban a forradalom kitörésekor leplombált vasúti kocsiban Németországon keresztül utazott és Pétervárra érkezte után Kseinszkaja táncosnő palotájában bukkant fel a nyilvánosság előtt, heves harcok folytak személye körül. Minekutána a bolsevikiek júliusi lázadása alatt elfogadási parancsot adtak ki ellene, Lenin állandóan rejtekhelyen tartózkodott. Hívei egyre szaporodtak és erősödtek. A flotta bizottsága őt jelölte alkotmányozó gyűlésre. „Lenin — mondotta a flotta felhívása — nem egyszerű név, ő a mi zászlónk.

A szigorú kritikusok nem tartják Lenint kiváló szónoknak. A tö.

megek gyűlésein azonban, ahol heves kifakadások és demagóg szólások sokkal többet érnek, mint a logika és a tiszta értelem, nagyon veszedelmes ellenfél.

Lenin tisztában van azzal, mit követel a mai helyzet Oroszországban. A vér áradata aranyfolyamokká változott, amelyek a kapitalisták zsebébe ömlöttek. A burzsoázsia kormányainak és a mérsékelt szocialistáknak befolyását meg kell dönteni és a forradalmi népet kell állítani a nemzetközi forradalom élére, amelynek minden népet ki kell szabadítani a kapitalizmus bilincseiből és felállítani az igazságosság kommunisztikus birodalmát. Ha a forradalom nem tudja megölni mindörökké a háborút, akkor őt magát öli meg a háború.

— Béke a kunyhóknak, háború a palotáknak! — ez a harci kiáltás. A proletariátus nem lehet tekintettel a bankokra és a szindikátusokra. Minden földet azonnal és ingyen át kell engedni a földműveseknek, olyan bizottság közvetítésével, amelyet a legszegényebb parasztokból állítanak össze. A nemzetgyűlést már befejezett tények elé kell állítani s Oroszország földjét közös tulajdonnak nyilvánítani. Hogy azután az állam érdekeit hogyan lehet ezzel összeegyeztetni és a különböző elemek közötti ellentéteket elsimítani, az részletkérdés, amire Lenin nem válaszol. Előtte csak a nagy cél lebeg, amire bolsevikizmus törekszik. Nem hiába nevezik őt némelek a forradalom futuristájának.

Lenin nem riad vissza a polgárháborútól se. Azt mondja, hogy legalább egy fél millió emberrel többen maradtak volna életben, ha mindjárt a bolsevikizmus jutott volna hatalomra a forradalom kitörése után. A bolsevikieknek tehát tömörülniök kell az utolsó döntő küzdelemre, hogy megcsinálják az új világrendet. Ez Lenin evangéliuma.

Kérdések.

Melyik költő tudná megírni a XX. század regényét úgy, hogy a tudás minden széles mezőin fölgazdagodott szárnyas képzelete csak megközelítse a háború után majd kialakuló valóság képét? Mert mi csoda égig érő, mi csoda szélességekbe terpeszkedő sziklái választják el egymástól a harcos nemzeteket? Milyen ellentétes erői a meggyőződéseknak küzdenek egy-

mással nemcsak a vívódásban szédülő népek, de az ugyanazon ország fiai között is! Vajjon miféle erőben egyesülnek majd a küzdelemző nagy ellentétek?

Mi lesz itt? Mindjárt egy békés Európai Egyesült Allamok, amin azok az álmódzó doktrínerek hangoztatják, akiknek lehet, hogy igazuk lesz egyszer, de majd ugyan mikor? Vagy megalakul előbb Középeurópa nagy gazdasági szövetsége, a melynek a művelt német lesz a szellemi vezetője s erőinek szervezője és ezzel szemben talán állandósul ellenségeink nagy szövetsége, gazdasági érdekeknek már kimondottan harcias védelmi céljává? S ez a mitteleurópai szervezet, meg a másik megmarad-e békésnek, vagy már kezdetől újabb világháborúra készül? Vagy megszületik-e csakugyan a hosszú béke, a nemzetek békés szövetsége, amelyben viszályokat és ellentéteket döntő tekintélyű nemzetközi bíróság fog elintézni, amely nem lesz szükséges a már elviselhetetlenül nyomaszkodó fegyverkezésre, az állandó hadseregre? Iskolákat és kórházakat és tudományos és művészi intézeteket fognak berendezni a kaszárnyákban? Vagy pláne egészen kézzelfogható, érezhető, valóságos ország lesz az az utópia, amelynek hiszen már kezdik kitárni a kapuit az orosz forradalmárok? Megvalósul a szociális állam?

S aztán mi lesz — műbelölünk? Korhadtnak mondják már nálunk is egyes szélső radikálisok a monarchia dualisztikus szervezetét, boidogán üdvözik a konföderált új nagy monarchiát, amelynek Lengyelország is egyik tagja. Megszaporodtak másrészt a perszónális unió hívei, akik nem kérnek a Lengyelországgal való egyesülésből, sőt szívesen átaladnák Polóniának Galiciát is. Van aki demokratikus haladást kíván, van, aki rajong mindenért, ami régi, akinek csapás volna, ha bármi belső változás történe, aki inkább a hódításoktól sem riadna vissza, az állandó hadsereg további fejlesztésétől, a főnemesi fény, a kapitális befolyás további erősítésétől.

Hát mi lesz ebből a zűrzavarból, istenem mi lesz? Ezer meg ezer kérdőjel a levegő láz és nyugtalanság az életünk. A távolabbi kérdésektől talán még nem is fáj annyira a szegény ember feje, mint attól a közelítő, hogy mikor lesz már vége e szörnyű vajadásnak s mit hoz a rendre törekvés legelső

kezdeté, hoz-e már bizonyos biztosságot? Bárcsak erre kapnánk mihamarabb enyhítő választ!

HIREINK.

— **Két koronánál is több lesz a cukor kilója.** Wekerle a főrendiház szombati ülésén a cukoradagok leszállításáról és a cukor árának emeléséről a következőket mondta: A kormánynak lépéseket kellett tenni a cukorrépa termelés fokozására, mert már ott tartottunk, hogy magasabb ára volt a takarmányrépának, mint a cukorrépának. A termelők felhagytak a cukorrépa termeléssel. Ennek a jövőre elejét vesszük azzal, hogy maximáljuk a répa árát. A cukorrépa árát 12, illetőleg 13 koronában állapítjuk, a takarmányrépáért 5 koronát meg nem haladó összegben. Azelőtt exportálni tudtuk a cukrot, most — sajnos — nincs kilátás arra, hogy a régi kvantumot elérjük. Kénytelenek leszünk a fejkvótát havi felkötőre leszállítani, a cukor eladási árát pedig métermázsánként 200 koronánál magasabb összegben megállapítani.

— **Kímélni kell kihágási ügyekben a kereskedőket és iparosokat.** A belügyminiszter korrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben a közigazgatási büntető hatóságokat arra figyelmezteti, hogy a kereskedőknek, iparosoknak kihágási ügyekben való megidézését és büntetését lehetőleg kerüljék ki, mert ez munkavesztéssel jár, az államnak pedig most az az érdeke, hogy mindenki zavartalanul folytassa munkáját. — A belügyminiszternek ez az atyai gondoskodása jólesnek szívnünknek, ha nem kellene attól tartanunk, hogy ez a rendelkezés lovat ad a kihágást elkövetők alá. Mert ha a szabónk egy öltözet kivásalásért husz koronát kíván, a suszter egy pár feltalp felszegezéseért ugyan annyit, mikor a talpat megunk adjuk kozzá, vagy a kereskedő drágábban ad nekünk mindent mint ahogyan maximálták az árú cikkek árát. — ezek az árdrágítások olyan parázs kihágások, hogy ezután a rendelet után csak mi adjuk meg az árát, fogyasztók. Ha Erzsók néne a piacon a káposzta fejét hatkoronáért adja, a zöldséggyökér szállat meg pláne csak hat pakli dohányért, a rendőr egy szót nem szólhat, mert a belügyminiszter rendelete azt kívánja, hogy

mindenki zavartalanul végezhesse a maga dolgát. Nem jól van ez így, mikor hatóságaink különben is annyira elnézőek. Tessék csak büntetni azokat, akik a büntetésre rászolgáltak; azután végezhetik a dolgukat, de tisztességgel.

— **Kevesebb cukrot kapunk** Budapestről jelentik: Wekerle a pénzügyi bizottságban előterjesztette a cukoradó felemeléséről szóló javaslatot. Kijelentette azt is, hogy a nagy cukorhiányra való tekintettel a cukoradagokat le kell szállítani fejenként és havonként fél kilóra.

— **Horribilis földbérék.** Ujvidékről írják: A város ma bérbe adott 25 hold földet, félholdas parcellákban, hatévi bérleti szerződéssel. A 25 hold városi bérföldnek eddigi bérleti összege összesen 3950 korona volt, ma pedig 20,500 koronát eredményezett.

— **Mezőgazdák és mezőgazdasági alkalmazottak felmentése.** A mezőgazdák és mezőgazdasági alkalmazottak részére, akik november 30-ikán lejáró felmentésük meghosszabbítását október 25-ig kérelmeztek, jövő évi január hó 1-ig a miniszteri rendelet értelmében bevarási engedélyt kaphatnak. Minden városban a katonai ügyekben, a községekben az előjárásnál jelentkezzenek és vigyék magukkal felmentési, illetve katonai igazolványaikat.

— **Papíraprópénz is lesz.** A háború első éveiben, mikor neha katasztrófálisan nagy volt az aprópénzhiány, hiába követeltük a papír aprópénzt. Most, amikor a különféle hadifemből vert váltó pénzekkel valahogy segítettek már a bajon, megkapjuk az eddigi papírkoronák helyébe a papíraprópénzt is. A minisztertanács abban állapodott meg, hogy 25 és 50 filléres bankókat bocsátanak ki s a forgalomból régen kiveszett ezüst ötkoronásokat is szintén papírótkoronásokkal pótolják.

— **Pályázati kérvény.** A benei községi előjáróság pályázatot hirdetett egy tanítói állásra az új bányai iskolába. Sok kérvény érkezett s ezek közül itt adunk egyet a maga teljes eredetiségében:

Alázatos kérvény

— Én hála Isten egészséges vagyok és kívánom hogy ezen pársor írásom legjobb egészségbe találja az urakat továbbá tudatom hogy hallottam hogy tanítóra volna szükségük én igen értem a ta-

nitást mert már a tanító ur helyet is tanítottam mikor izsákon laktam azt a tanító ur beteg volt csak oklevelem nincs mert én mind cipész iparos. Tanultam ki de sokkal jobb szeretem a tanítást és a Dalárdat de olcsóbban is elvállalom mert nekem elég lesz 600 korona mert a szünetbe a cipész tanulmányomat is Folytathatom választ kérek es ha az elnökség pártol akkor az elnök lábhelyet meg a becses családot ingyért raparlom. De újat is csinálnék.

Maradok hű tiszteletet a Síríg aláírosom Pátyi Sámuel.

Kiadja

Vajda B. Utóda könyvnyomdája.

64—kés, 1917 szám.

Hirdetmény.

A legközelebbi napokban a város részére érkezett esekély mennyisége ü burgonya kiadás alá kerül. Nehogy azok, kik a burgonyát vásárlási igazolványra akár teljes egészében betudták szerezni burgonyához jogosulatlanul jussanak felhívom mindazokat, akiknél vásárlási igazolvány volt kint és arra burgonyát beszerezni nem tudtak, hogy vásárlási igazolványukat elemliszterkönyvecskeikkel együtt a városi közéletmegzési ügyosztálynál 1917 november 30 és december 1 napján multhatatlanul mutassák be, mivel azok akik ezt elmulasztják a kiosztandó burgonyában nem részesülhetnek.

A burgonya kiadásának helyet és idejét külön hirdetményben fog közölni.

Szentes, 1917 november 28.

dr. Kiss Béla

városi közéletm. ügyoszt. vezetője.

Szentes R. T. város villamtelepétől 16603—1917 szám.

Hirdetmény.

Értesitem a villamos áramfogyasztó közönséget, hogy a Városi tanács 16603—1917 számú határozatával folyó évi november hótól kezdődőleg a világítási áramdíjat hektówattóránként 16 fillérben, a motoribus áramdíjat az eddiginél 30 %-kal magasabban és 25 gyerityalényű lámpánál a havi átalányt 8 koronában állapította meg.

Szentes, 1917 november 15.

dr. Mátéffy
polgármester.

Eladó ház.

Félegyházi Török örökösöknek Lakos-utca 28 számú háza szabadkézből eladó, értekezni lehet a kórógyi-osárdással, vagy pedig Vársárhelyi-utca 51 szám alatt az örökösökkel.

Kissebbszerű

fűszerüzlet berendezést keresek megvételre ajtóval együtt, Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Cséplőgarnitúrák

magánjáró cséplők, többfajta lokomobilok, magánjárók azonnali szállításra olcsón eladtnak. A gépek megtekinthetők Kiskunfélegyházán közvetlen a vasut állomásnál értekezni lehet ott a tulajdonossal.

Választási

és ennél nagyobb malacok, valamint 3, 4, 5, 6, hónapos süldők is megvételre kerestetnek. Ajánlatokat lehet közölni a Szentesi Lap kiadóhivatalába.

Egy, esetleg több

lapkihordó

sürgősen felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Egy jó fiu

kerestetik t i m á r tanulóknak KISS SÁNDORHOZ Kisér-utca 33. szám alá.

Tanonc kerestetik

Egy jó házból való és jobb nevelésben részesült fiu borbély és fodrász tanulól azonnal felvétetik

Özv. Grubmüller Józsefné
borbély- és fodrász üzletében
Kossuth-utca.

Egy jó fiu
nyomdász

tanulónak

lapunk nyomdájában
felvétetik.

Felesművelésre

II katasztrális hold termő szőlő kiadó, ugyancsak 5 katasztrális hold üres föld veteményezés alá szintén feléből kiadó, a telepen megfelelő épületek és dísznő-hizláló van. Értekezni lehet a **SZENTESI LAP** kiadóhivatalában.

Adakozzunk a hadiárva'knak!

Vajda Rálint Utóda

könyvnyomdája

elvállal minden a könyvnyomdászat körébe vágó munkálatot a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, gyorsan, pontosan a legjutányosabb árért.

„SZENTESI LAP”

kiadóhivatala

Kossuth-tér 4. szám. (Ref. bérház.)

Hirdetéseket jutányos árak mellett
veszünk fel.